

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η μεγάλη ευκαιρία

Του ΛΑΜΠΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Κάθε ηγέτης, κάθε γενιά πολιτικών έχουν μία ή δύο μοναδικές ευκαιρίες να πάρουν αποφάσεις οι οποίες θα καθορίσουν το μέλλον της χώρας για πολλά χρόνια. Μια τέτοια απόφαση καλείται να πάρει ο πρωθυπουργός κ. Κώστας Σημίτης το επόμενο Σαββατοκύριακο στο Ελσίνκι. Το παράδοξο είναι πως η κυβέρνηση παρ' όληγον να υπονομεύσει από μόνη της τη διαπραγμάτευση: από τη μία είχε δημιουργήσει την πεποίθηση στους ευρωπαίους εταίρους και στην Τουρκία ότι θα έλεγε «ναι», από την άλλη καλλιέργησε ένα κλίμα στο εσωτερικό της χώρας ότι θα έλεγε «όχι». Το αισιόλεσμα αυτό είναι το χειρότερο δυνατό, καθώς μειώνει τα περιθώρια χειρισμών στο εσωτερικό και τη διαπραγματευτική ισχύ στο εξωτερικό.

Ως πριν από δύο περίπου μήνες η αίσθηση η οποία υπήρχε στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες ήταν ότι η Αθήνα θα συναινούσε στην τουρκική υποψηφιότητα χωρίς ιδιαίτερα ανταλλάγματα. Οπως έλεγε χαρακτηριστικά στέλεχος του Foreign Office: «Νομίζω ότι ανοίξατε τα καρτιά σας λίγο νωρίτερα από όσο έπρεπε». Την ίδια στιγμή κανένα κυβερνητικό στέλεχος - πλην του υπουργού Εξωτερικών κ. Γ. Παπανδρέου, ο οποίος έλειπε ό-

**Και τα δύο μεγάλα
κόμματα μοιάζουν
δέσμια ενός
παλαιοπαπανδρείσιμου
που έχει εθίσει
τη χώρα
στα «περήφανα όχι»**

μως στο εξωτερικό τον περισσότερο καιρό - δεν τόλμυσε να εισηγίσει στην ελληνική κοινή γνώμη για ποιο λόγο η τουρκική υποψηφιότητα μπορεί να ευπρεπώσει τα εθνικά συμφέροντα. Η ε-

σκεμμένη ασάφεια της ΝΔ, η απουσία πολιτικού λόγου του ΠΑΣοΚ άφησε τον κ. Στέφανο Μάνο μοναδικό ορθολογιστή υποστηρικτή της άποψής αυτής. Και τα δύο μεγάλα κόμματα μοιάζουν δέσμια ενός παλαιοπαπανδρείσιμου που έχει εθίσει τη χώρα στα «περήφανα όχι». Τα ιστορικά στέλεχη του ΠΑΣοΚ είναι δέσμια του παρελθόντος και επιχειρούν να ηείσουν τον κ. Σημίτη να ακολουθήσει την πεπατημένη γραμμή της απόρριψης. Η ΝΔ προσπαθεί από την άλλη να μοιάσει στο ΠΑΣοΚ της δεκαετίας του '80. Και οι δύο μοιάζουν να υποτιμούν τον μέσο Έλληνα και το πόσο έχει αλλάξει από τότε.

Αν η κυβέρνηση θέσει βέτο στο Ελσίνκι, θα έχει ένα σοβαρό επικοινωνιακό πρόβλημα. Η ελληνική κοινή γνώμη δικαιολογημένα θα αναρωτηθεί «τι διάλογο κάναμε έξι μήνες με τους Τούρκους, αφού δεν καταφέραμε να πάρουμε κάτι ως ανταλλάγμα.» και θα αμφισβητήσει τα αποτελέσματα της πολιτικής detente. Οι ενδείξεις και πληροφορίες της τελευταίας στιγμής δείχνουν πως οι ευρωπαϊκοί ηγέτες δεν θα «στραπισάσουν» τον κ. Σημίτη στο Ελσίνκι και θα του δώσουν διευκρινίσεις που να καλύπτουν την Αθήνα ως προς το Διεθνές Δικαστήριο και το Κυπριακό. Οι αντιπάλαι κάθε προσέγγισης με την Αγκυρα θα ξεκουθούν, ανεξαρτήτως αποτελέσματος, στα κανάλια για να καταγγείλουν προδοσίες. Η υποψία που κυκλοφορεί στα δημοσιογραφικά γραφεία είναι πως, ακόμη και τότε, οι κκ. Σημίτης και Παπανδρέου θα επωμισθούν τον μοναχικό ρόλο της επιχειρηματολογίας υπέρ του ελληνικού «ΝΑΙ». Το πιο σημαντικό όμως είναι π θα κάνει η Τουρκία την επόμενη ημέρα. Καλές οι δικαιολογίες για διελκυστίνδες εξουσίας στα κυβερνητικά γραφεία της Αγκυρας, καλές οι ηαιραινέσεις για υπομονή αλλά ο μέσος Έλληνας δικαιολογημένα θα περιμένει αιπές αποδείξεις της βούλησης για μια νέα σχέση ανάμεσα στις δύο χώρες. Κάθε τι άλλο, όπως μια επιθετική δήλωση ή πράξη, θα υπονομεύσει κείρια το εύθραυστο δίχτυ εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δύο πλευρές του Αιγαίου και θα πελσει κάθε Έλληνα πολιτικό πως «με αυτούς αιέναντι δεν μπορείς να τα βρεις».